USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Y. S.,** zastoupený JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2019, č. j. OAM-944/ZA-ZA11-VL16-2018, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 8. 2019, č. j. 1 Az 18/2019 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce přicestoval na území České republiky z Ukrajiny. Dne 6. 11. 2018 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnil ji tím, že na Ukrajině je válka a obává se povolání do armády. Do války jít nechce a nechce se na Ukrajinu vrátit. V pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 9. 11. 2018 dále uvedl, že pochází z oblasti Ivano-Frankovské na západě Ukrajiny, ve které se vojenské střety nevyskytují. Domů se vracívá na dva týdny, a to bez problémů, a pak jezdívá zpět do České republiky. Na Ukrajině se obchoduje s drogami, navrátivší se z války jsou ozbrojeni. On žádné potíže nikdy neměl, obává se však povolání do armády. Od doby, co si vyřídil tzv. bílou knížku, nedostal žádný povolávací rozkaz.

[2] Žalovaný dne 15. 3. 2019 rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“ a „napadené rozhodnutí“).

[3] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Po shrnutí skutkových okolností tak, jak vyplývají ze správního spisu, dospěl krajský soud ve shodě s žalovaným k závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti nasvědčující pronásledování v zemi původu podle § 12 písm. a) či b) azylového zákona. S odkazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího

správního soudu uvedl, že pouhé obavy z povolání do ukrajinské armády nejsou obecně azylově relevantní. Podle krajského soudu nejsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. Rodinná, sociální či ekonomická situace žalobce, jeho věk ani zdravotní stav nejsou nikterak výjimečné a neodůvodňují udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu. Krajský soud neshledal naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. Nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat jako vážnou újmu, jelikož je obvykle jednou ze základních státoobčanských povinností a za vážnou újmu nelze považovat ani postih, který by žalobci hrozil v případě nenastoupení k jejímu výkonu. Na Ukrajině k povolávání vojáků v záloze k výkonu vojenské služby nedochází a dosud mobilizovaní záložníci byli z vnitřního ozbrojeného konfliktu staženi. Probíhá demobilizace, do bojů jsou nasazováni profesionální vojáci či dobrovolníci. Situace na východní Ukrajině je vážná, v oblasti původu žalobce je však stabilní. Obchod s drogami se žalobce podle jeho výpovědi dosud nikterak nedotýká, domů se vracel opakovaně bez problémů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítá vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Zároveň napadenému rozsudku vytýká nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel uvádí, že krajský soud se řádným způsobem nevypořádal se všemi prezentovanými důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu a nemístně je zlehčoval nebo ignoroval. Obavy o život stěžovatele v důsledku probíhajícího dlouhodobého vnitrostátního ozbrojeného konfliktu a s tím související nástup do armády odůvodňují splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Situaci na západě Ukrajiny nelze zlehčovat, jelikož dochází k násilnostem a výbuchu náloží i v Mukačevu a ve Lvově. Tyto skutečnosti nevzal krajský soud v potaz. Nasvědčují přinejmenším tomu, že jsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Napadený rozsudek je podle stěžovatele nepřezkoumatelný, jelikož krajský soud dostatečným způsobem nevyvrátil stěžovatelova tvrzení uvedená v žádosti o mezinárodní ochranu.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření shledává kasační stížnost nedůvodnou, neboť tvrzení stěžovatele nejsou azylově relevantní. Trvá na správnosti napadeného rozhodnutí a ztotožňuje se se závěry krajského soudu. Skutkový stav byl dostatečně zjištěn. Ve městě Kosiv v Ivano-Frankovské oblasti žádné boje neprobíhají. Povolávací rozkaz k nástupu do armády stěžovatel nikdy nedostal, jelikož si vyřídil tzv. bílou knížku. Pouhá obava z nástupu není azylově relevantní důvod. Hlavním důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo legalizovat pobyt stěžovatele.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou jejich přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[9] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[10] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti netvrdil ničeho. Z kasační stížnosti v zásadě pouze velmi okrajově vyplývá, že bylo zasaženo do jeho práva na spravedlivý proces v důsledku postupu krajského soudu, nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku.

[11] Nejvyšší správní soud na úvod připomíná, že jak plyne z jeho setrvalé judikatury (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70), řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčují nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozhodnutí soudu. Jde proto k tíži stěžovatele, pokud v kasační stížnosti nespecifikuje skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne

23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42) a netvrdí důvody, pro které má být kasační stížnost přijatelná.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, jelikož krajský soud dostatečným způsobem nevyvrátil jeho tvrzení uvedená v žádosti o mezinárodní ochranu. Nejvyšší správní soud uzavírá, že z napadeného rozsudku krajského soudu je seznatelné, proč považuje důvody stěžovatele za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené stěžovatelem za azylově irelevantní (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/1992 - 23, publikovaný ve Správním právu pod č. 27/1994, nebo nově rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71).

[13] K námitce stěžovatele, že obavy o jeho život v důsledku probíhajícího dlouhodobého vnitrostátního ozbrojeného konfliktu a s tím související nástup do armády odůvodňují splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany, lze konstatovat, že krajský soud ve shodě s judikaturou Nejvyššího správního soudu důkladně odůvodnil, proč nejsou v případě stěžovatele naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a § 14b téhož zákona. Situaci stěžovatele řádně přezkoumal s ohledem na jeho individuální okolnosti, přičemž ji nijak nezlehčoval.

[14] Nejvyšší správní soud se v minulosti zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině již mnohokrát, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, či usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26).

[15] Problematice odmítání služby v armádě jakožto azylově relevantnímu důvodu se Nejvyšší správní soud věnoval opakovaně, např. již v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, či v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44. Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že branná povinnost sama o sobě nemůže být považována za azylově relevantní. V rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, uvedl, že *„[s]amotné odmítání* [branné povinnosti] *odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Jak uvedl i krajský soud, branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovaná i v mezinárodním měřítku, a povinnost služby v armádě při mobilizaci (případně trest za její nesplnění) rozhodně nelze považovat za azylově relevantní. Se stejným výsledkem byla posouzena azylová irelevantnost branné povinnosti například také v usneseních ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 - 43, ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 – 34, nebo ze dne 31. 8. 2016, č. j. 2 Azs 141/2016 - 32.

[16] Co se týče rodinných, sociálních a ekonomických důvodů, jejich irelevanci z hlediska udělení mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud předestřel např. v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65. Otázku udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu řešil Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí, např. v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 – 72, nebo ze dne 24. 11. 2005, č. j. 6 Azs 304/2004 – 43.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. prosince 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu